

Vårdprogram för obstetriska plexus brachialisskador

BB

Alla föräldrar ska få information om skadan av kunnig personal. Det ska också finnas tillgång till skriftlig information vid behov. Kontakt med eller remiss till sjukgymnast bör också ordnas.

Återbesök till läkare bör ordnas före 2 månaders ålder.

Lokal nivå.

Ett första läkarbesök rekommenderas senast vid två månaders ålder. Om föräldrarna ej tidigare fått skriftlig information kan den ges då.

1. Barn med total skada (bortfall av rörlighet i axel, armbåge och hand, ev. Hornersyndrom) ska då remitteras till plexusmottagningen på Astrid Lindgrens Barnsjukhus i Stockholm för ställningstagande till nervrekonstruktion.

Inskrivning i den lokala habiliteringen bör ske.

2. Barn med en övre plexusskada (bortfall av axelrörlighet och armbågsflexion), utan funktionsåterkomst vid tre månaders ålder, bör remitteras till plexusmottagningen på Astrid Lindgrens Barnsjukhus i Stockholm för ställningstagande till nervrekonstruktion.

Inskrivning i lokal habilitering bör ske.

3. Barn med aktivitet i axel och armbåge före 3 månaders ålder kan följas lokalt med läkarbesök ca var tredje månad under första levnadsåret. Om funktionsåterkomsten avstannar eller några komplikationer uppstår bör barnet skickas till Plexusmottagningen i Stockholm för bedömning.

Fortlöpande sjukgymnastkontakt behövs.

4. Barn med utläkt nervskada men med ett resttillstånd bör få en bedömning av handkirurg / ortoped för ställningstagande till sekundär kirurgi från c:a 2-årsåldern. Bedömningen kan ske lokalt eller på plexusmottagningen i Stockholm.

Avsaknad av utåttrotation i axelleden med s.k. trumpettecken (överarmen abduceras när handen förs till munnen) är det vanligaste resttillståndet och kan i regel korrigeras kirurgiskt från c:a 2 års ålder.

Exempel på andra vanliga restsymptom som i regel kan förbättras kirurgiskt är svaghet i armbågsböjningen, låst supinationsställning i underarmen och svaghet i handledssträckningen.

Dorsal subluxation i axelleden kan uppträda redan under första levnadsåret och bör korrigeras kirurgiskt så snart den upptäcks. Behandlingen är komplicerad och dessa barn bör remitteras till plexusmottagningen i Stockholm.

Subluxation skall misstänkas vid bortfall av passiv utåtrotation i axelleden, om försök till passiv utåtrotation är smärtsam eller om det finns en palpabel uppdrivning dorsalt i axelpartiet.

Behovet av sjukgymnastik är störst under de första 18 månaderna, innan skadan är utläkt, och kan sedan variera men barnet bör få träffa sjukgymnast och arbetsterapeut åtminstone 1-2 ggr/år. Barn med funktionsinskränkning i vardagsaktiviteter bör få arbetsterapeutisk kontakt vid behov.

I samband med operationer, vid skolstart eller när barnen börjar med egna sportaktiviteter kan behovet av sjukgymnastik och/eller arbetsterapi tillfälligt öka.

Alla föräldrar bör informeras om föräldragrupper och föräldraförening.

Nationell nivå

Barn med svåra övre skador och alla barn med totala skador bör bedömas vid c:a 3 månaders ålder på plexusmottagningen vid Astrid Lindgrens Barnsjukhus i Stockholm, för ställningstagande till nervrekonstruktion.

Operation med nervrekonstruktion bör ske före 1 års ålder. Barn opererade med nervrekonstruktion följs på plexusmottagningen var 6:e till 12:e månad i minst 5 år.

Barnen bör i övrigt följas med regelbundna kontroller på hemorten 1-2 ggr/år.

Alla barn som undersökts på plexusmottagningen i Stockholm kommer att kallas dit för större funtionstest vid 5 års ålder.

En stor andel av de barn och ungdomar som har restillstånd efter plexusskador har nytta av sekundära kirurgiska ingrepp och detta kan bedömas från och med 2-årsåldern. Den postoperativa träningen för de barn som opererats i Stockholm sköts på hemorten enligt individuella träningsprogram som utvecklas i samråd med Plexusgruppen.

Plexusgruppen i Stockholm ansvarar för konsultverksamhet och utbildning av kirurger, barnläkare, sjukgymnaster, arbetsterapeuter samt temadagar för föräldrar och ungdomar när det gäller OBPP.

Vi svarar gärna på frågor vid behov.

Christina Strömbeck, öl
Neuropediatrika mottagningen
Astrid Lindgrens barnsjukhus /KS¹
171 76 Stockholm

Tomas Hultgren, öl
Handkirurgiska kliniken,
Södersjukhuset
118 83 Stockholm

¹ Astrid Lindgrens Barnsjukhus 2004-02-10